

TELEGRAFUL ROMAN.

împare Marți, Joi și Sâmbătă

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 8 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la

Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Corespondențele sunt a se adresa la

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45

Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Institutele naționale românesce de bani.

Așa le-a numit jalusul György Endre și noi nu avem motiv să dăm altă definițiune institutelor noastre de bani.

Răsărite din necesitatea de a pune capăt usurei, ce o exercitau speculanții în contul poporului românesc institutele noastre de bani formeză, care o avere considerabilă românescă, care este o arterie de viață în dezvoltarea economică a poporului nostru.

Mai mult, ele au devenit un factor puternic pentru promovarea progresului pe toate terenele, căci la contemplarea zămislelor lor s'a făcut de scop principal actele de binefacere pe sâma românilor.

E drept, că aceste institute nu exista de mult; ele încă au răsărit în raport cu dezvoltarea poporului nostru și se vor înmulți tot în același raport, dar și în timpul acesta scurt s'a dovedit, că ele țin la scopul principal, ce și l'au contemplat.

De aici se esplică, că adversarii nemului nostru, cari ne dispută existența pe toate terenele, chiar și existența vieții noastre românesce, se forțeză nu numai a pune piedeci dezvoltării institutelor noastre de bani, dar a le nimici cu totul.

Și ascușul săgeților veninoase se descarcă asupra institutului „Albina”, care e considerat pe dreptul ca matca, carea a depus ouele în diferite locuri, din cari au ieșit tot atâtea roi imprăsciați prin ținuturile locuite de români.

„Albina” în ochii adversarilor nostri, e un pericol pentru ei, cu toate că acest institut nu are alte păcate decât, că e solid și a ajutat și pe streini în aceleași condițiuni ca și pe români, i-a ajutat când au fost în strimțole lor „naționale” le-a refuzat acel ajutoriu. Despre această materie s'a

dat dovești, cari desmintesc cu totul afirmațiunile tendențioase a acelor ce voesc mereu să sape la la temelie ei. Sapele lor însă moi fiind, se îndoie în cremenea solidității acestui institut.

S'au început cu suspiciuni tendențioase și aceste au devenit mărsave, însinuări false, pe cât de falsă e inima celor ce mereu cercă să le discrediteze.

„Diariul „Kolozsvar” în anii trecuți a scos de pâr multe mărturii neadeverate și provoca pe „patrioți” a căuta mijloce să paralizeze acțiunea „Albinei”.

Lucrurile au mers mai departe și sirguinciosul într-o defaima tot cei românesc, Moldovân Gyergely, a lăsat drept mostenire pentru noi de tristă aducere aminte în o broșură volantă falsa informațiune, că în salele institutului „Albina” se țin conferențe și plănuri secrete cu „trădătorii” patriei și foile patriotice din Budapesta au căutat să potenteze răspândirea falselor informațiuni.

În butul tuturor acestor născociri „Albina” cât și celelalte institute au înflorit Creditul lor nu l'au putut micșora încercările tendențioase ale adversarilor.

Tocmai această stare însă face pe adversari mai îndrăznești, cer puterea statului, căci alt feliu patria este în pericol.

Un fenomen caracteristic s'a ivit pe timpul crachului din Sibiu. Crachul s'a întâmplat El a dus la ruină multe firme, care păreau că sunt solide, dar „Albina” a ieșit curată, pentru ea crachul nu s'a simțit.

Și aici se descarcă invidia adversarilor nostri. „Albina” n'a suferit pe o pițetă, unde s'a întâmplat un crach atât de mare în raport cu referințele noastre și institutele magiare din Cluș, ajutate în toate împrejurările de câtră stat, pot pe dâga adverte.

Aici nu-și pot da sâma adversarii, cu toate că le este ușor a și li-o da,

dacă vor nisui să pricépă, că bărbații cari au condus și conduc institutul „Albina” sunt ômenii, cari i-au creat soliditatea, că acești ômeni se bucură de mare încredere și că prin această încredere îndreptățită a crescut soliditatea institutului și creditul lui.

Streinii au căutat totdeauna să ne tragă pe sfôră. Cu crachul de pe pițeta Sibiului s'a dovedit această atât de eclatant, încât numai e necesar de cômă să amintim, că o frumôsă avere românesă a țeranilor nostri s'a înghițit atunci. Ômenii s'au lăsat ademiniți prin vorbe și prin puținul câștig, ce li se punea în perspectivă, și-au depus banii și banii lor sunt pierduți. Mulți și-au depus aprôpe întrégă averea și aceea astăzi se căiesc, căci altă mângăere nu au: se căiesc, că s'au încrețt streinilor.

S'au scornit atunci despre institutul „Albina” multe și de toate; în născocirile lor acești adversari au adus în legătură acest institut cu liga din București, cu firma Kabdebó etc. și foile în care s'au publicat aceste născociri n'au avut nici măcar cuviința cavalerească a desmînți acele informațiuni false.

De aici se vede rēutatea.

Dar tabloul acestor rēutăți se desvâluie și mai tare, când scim, că s'au făcut încercări cu institute de ale noastre din provincie, ca să fie nimicite

Agenții s'au folosit de toate ocașunile, au imbiat institutul cu bani pentru percente de tot mici. N'a trecut mult timp la mijloc și banierul anunță, că a ridicat percentele, după alt timp ără și le-a ridicat și pretinzând banii cu plățirea percentelor urcate, institutul a putut veni în mare încurcatură, dacă nu era cine să-l mântue. Acesta va pute fi o învățatură pentru institutele noastre tinere, și pentru încrederea, ce se o pună în streini, cari aruncă cursa în toate părțile.

Astfel de atacuri se pot repeta și e bine credem să se scie, ca să se pōta încungiura.

In timpul din urmă se publică tocmai bilanțele dela diferite institute de bani. Și ne bucurăm, când vedem progresul, ce se realizază. Ne am bucura însă și mai mult, dacă am vedé lățindu-se practica unor institute de a avé și realități cât de multe, căci realitățile nu gajul cel mai bun și mai sigur în timpuri critice.

Acțiunea lizei române. „Bud. Hirl.” de Duminecă, 15 Februarie a. c. publică sub titlu acesta o corespondență din Brașov, în care se spune, că românii vor să ție o adunare în Sibiu în cestiunea proiectelor bisericesci, ca să facă presiune asupra arhierilor nostri, cari, se dice în corespondență, după părerea corifeilor, fără de această vor fi absentă din casa magnaților, când vor fi desbătute proiectele. Un alt scop va avé adunarea să pregătescă pe români pentru o altă acțiune, anume pentru congresul naționaliților.

De unde scôte corespondentul aceste sciri, nu scim.

El ne spune mai departe, că în Oxford se va ținea meeting anunțat, în 2. Martie a. c. s. n. Arangiatorul lui este dl George Coroian, președintele secției Lizei din Paris și profesor auxiliar al limbilor românesce la universitatea din Paris. El a câștigat mai mulți profesori din Oxford pentru meeting și pentru cauza română.

Când se va ține procesul memorandumului, dice corespondentul, se vor ține meetinguri de protestare în mai multe orașe ale României.

Astfel se pregătesc românii pentru procesul memorandumului, în lăuntru și în afară, încheie corespondentul.

Referitor la meeting din Oxford, un alt diar „Magy. Hirl.” primesc o scire, că la meeting va lua parte oșcolătoriu de teologie magiar, cu numele Jozán Miklos „care — dice M. H. — va esplică tinerilor englezi în ce consistă așa numita apă-sare a românilor”.

Ei bine, acest Jozán Miklos acum e magiar. El însă este de nascere român din comuna Tur de lângă Turda. În Tur

FOIȚA.

Cuvinte sufletesci

de I. C. Lavater.

1. Nu atârna de fir de pâr! — decă se va rupe acest fir, unde vei cădea?
2. Înveță a asculta, amice, — atunci înveți a examina și a vorbi.
3. Cine și-a cunoscut chemarea în viață, acela nu are să se tēmă de mōrte.
4. Eu trebuie să tac, să cred și să me rog — Luorul cel mai bun se întâmplă, decă cel mai bun guvernază, — trebuie să fie bine decă există un Dumnezeu.
5. Dumnezeu scie ce povară ai și îți dă putere ca să o poți purta.
6. Nu despera nici odată, mâna nevidibilă a lui Dumnezeu adese ori îți se va face vădibilă!
7. Nisuesce, ca la trecerea ta din viață să simțesci, că ai trăit!
8. Dacă ai putere spirituală în ceva, nu părăsi acest ceva.
9. Speranța nu are fine, acolo unde iubirea și credința nu finesece.
10. Inimile, cari se înteleg aici, abună sâma să se înțeleagă și acolo.

11. Adevărata amicitie ascunde ce nici o buză nu ascunde;
12. A te folosi de amicul teu este înțelepciune; mai mare înțelepciune a te folosi de fiecare inimic.
13. Dumnezeu îți încoronază răbdarea ta, îndată ce ia povora de asupra ta.
14. Acela a învețat mult, care a învețat a păzi porunca lui Dumnezeu.
15. La secerat nu-ți uita de sēmănat și la sēmănat aduți aminte de seceriș.
16. Vesel se te facă totdeauna cugetul: și eu sunt nemuritor.
17. Eu caut să-mi prefac cei patru păreți tu un tēmplu sânt, unde bucuos îmi petrec cu obiectul existenței și credinței noastre.
18. Numai nu desperați în nefericire! Când Dumnezeu lasă de seși taie un arbore, să și îngrijoseca la păsările să-și pōtă face cuib pe un altul.
19. Eu nu mă rog de viață lungă, Dōmne și nu mă rog să mă iei de pe lume, — eu mă rog numai să mă feresci de reu.
20. Acolo numai unde dormescse înțelepciunea și iubirea de dreptate, numai acolo este bucurie.
21. Bucuria adevărată și statornică este fca înțelepciunii, care caută ce e mai bun și mijlocele mai bune pentru lucrurile cele mai bune.

22. Cine nu se bucură de norocul amicului, cine nu sacrifică lacrimile amicului, acela nu merită numele de amic.
23. Inimă plină de nevinovăție și iubire, tu esti un înger al Dumnezeirei.
24. Inimă, tu esti altarul lui Dumnezeu care sfințese ori ce sacrificiu!
25. Faptele inimii și ale iubirii arată demnitatea omului.
26. Iubire, tăcerea ta e frumôsă și de multe ori mai plăcută ca vorbirea ta.
27. Iubirea plătesce totul și totuși rămâne în continuu datōre.
28. De țece ori pe di, te intrăbă spre ce nisuesci?
29. Ți răpesc mōrtea amicii, cugetă atunci, Dumnezeu ăr și-i dă!
30. Iubirea și sentimentele nobile sunt chizeșii nemuririi.
31. Nu bea ceea ce nu îți întăresce puterile, cu așa ceva nu îți stēmpēra setea!
32. Pōrtă și povara cu pacientă tare și cu speranță, Dumnezeu deodată cu povara, și-a dat și puterea spre a o putea purta.
33. Deodată cu înmulțirea greutăților și măresc și puterile spre a le putea suporta.
34. Frumōse sunt lacrimile amicului, pe cari nu le vede nime, decât îngerii și Dumnezeu!

35. Adevărata amicitie spune, ce nici o gură nu se spune.
36. Amicitia trebuie nutrită cu focul — care nu se stânge.
37. Iubire, puterea ta e tăcută și totuși omnipotentă.
38. Iubire, tu odată vei împreuna pe toți cari se iubesc.
39. Ce împreună iubirea, aceea nu e despărțitoare.
40. Iubire, tu esti serioasă și veselă și suferitoare și activă.
41. Ceeace nu te face mai înțelept, mai bun și mai vesel, aceea se face nimic înaintea te.
42. Nu seceră bucatele până nu vor fi pre deplin cōpte.
43. Mii de nimicuri, cari nu ne dau nimic și cari nu sunt nimic, adese ori ne răpesc, o cât de des! lucrul cel mai bun și isvorul lucrurilor celor mai bune.
44. De tot mai bun esti numai atunci, dacă nisuesci a te face mai bun, ceea ce bun nu desprețuesci și pe cel mai bun nu l' invidiezi, dacă devii în totă ziua mai plăcut și mai umilit în iubire.
45. Lacrimile amare, le schimbă iubirea în lacrimi de bucurie. (Va urma).

precum și în comuna învecinată Ciaunul-Deșert, sunt mai multe familii, toate române, cu acest nume, Iozanesci. Tânărul Nicolau Iozan a fost crescut de mic la unitari în Cluj, a trecut la unitarism și înainte de această cu doi ani a fost trimis cu stipendiu dela unitari la Oxford.

În Oxford deci un român, acum magiarizat va protesta contra cauzei române.

Proiectul de lege despre căsătoria civilă în dietă.

În ședința a patra 22 Febr. a vorbit Szacsvai, Molnár și min. Szilágyi.

Sacsvai dișe: Programul partidului în pasagiul privitor la căsătoria civilă exprimă numai o dorință, care se împlinească numai după realizarea tuturor celorlalte principii ale acestui partid. Guvernul n'are drept să pășescă cu aceste proiecte, despre care nici n'a fost vorba la ultimele alegeri și care sunt numai un mijloc pentru susținerea puterii guvernului, deși acum se mobilizează pentru guvern toate ideile cosmopolite posibile, între care d. e. secularizarea bunurilor bisericesci. Vorbitorul se declară de ortodox al partidei, care nu poate să pacteze cu guvernul și respinge proiectul.

Molnár cumnatul lui Wekerle, protestează în contra afirmațiunii că cei 3—4000 de oameni aduși la Budapesta au fost reprezentanți ai tuturor catolicilor din Ungaria. Vorbind despre proiectul din chestiune dișe că introducerea căsătoriei civile va delătura frecările între confesiuni; a voi să ridici autoritatea bisericii peste aceea a statului, este a păcătui în contra națiunii. Proiectul nu atacă dogmele bisericii catolice

Ministrul de justiție Szilágyi nu reflectează altul decât la Apponyi. El combate aserțiunea, că această reformă nu e liberală. Propunerea lui Apponyi ar nimici idea mare și liberală a independenței de stat, precum și eliberarea individului de sub sila bisericească.

Moțiunea lui Apponyi dișe el dacă o privim ca instituție legală, cuprinde în sine o mare greșală. Aici există o silă indirectă, care trebuie să vatăme pe fiecare cetățean al statului, când odată legea statului trage o margine marcantă între căsătoria morală și între cei respinși de biserică, atunci se va nisui fiecare, ca căsătoria sa să nu cadă în categoria a doua.

Aduce ca exemplu pe Austria. În Austria există căsătoria civilă de necesitate, și aci pe an se încheie 178.000 căsătorii. Dreptul austriac este pentru catolici cu mult mai nefavorabil, decât acela cu privire la care după cum cred, este pe deplin înțelesă majoritatea acestei camere; dreptul austriac cunoșce impedimente, ca impedimentum catholicismi care nu-l acceptăm în sistemul nostru de drept.

Și încă o greșală cuprinde în sine această situație. Eu cred, că nu se poate crea nici o ordine de drept, ca cineva prin o schimbare de religie să se potă pune sub o altă lege. Eu sunt în contra trecerii dela o religie la alta. Dacă nu-l cununa preotul catolic, îl va cununa preotul protestant și el pe prețul schimbării religiei va obține încheierea căsătoriei bisericesci, pentru-ca să nu ajungă sub căsătoria civilă.

În contra căsătoriei civile obligătoare cotele Apponyi a adus trei motive. Cel dintâiu s'a referit la purtarea matriculelor. Ceea-ce a diș densusul despre acesta este de natură dilatorică și a fost combătută eri de ministrul de interne. Al doilea motiv a fost că bisericile mai s'erace, la care numără densusul pe cea protestantă și greco-orientală, trebuie aduse în o mai bună situație materială, mai înainte de a introduce matriculele civile și căsătoria civilă. La o dotațiune potrivită a bisericii s'a gândit și art. de lege 20 din 1848 dar în forma ca toate trebuințele bi-

sericii să se acopere din cassa statului. Acesta însă nu se poate căci ar aduce cu sine în consecință logică secularizarea tuturor bunurilor bisericesci. Trebuie să se facă o dotațiune ăre care a bisericilor. Dar acesta eu nu o privesc ca o combinațiune a proiectelor politice.

Un alt argument al contelui Apponyi este, că această instituție influențează asupra vieții bisericesci, adică ar micșora religiozitatea popoului. Densusul doarece în această privință garanții, nu le caută însă acolo, unde le poate afla. Conte Apponyi a diș, că guvernul a procedat ușuratic când a adus aceste reforme.

Noi însă nici odată n'am proclamat, că numai noi suntem necesari la îndeplinirea acestor proiecte. Nu mă tem, că această reformă, pe căi laterale, va fi răsturnată, și adică din două motive. Dacă această reformă va deveni lege, atunci se va arăta, că în Ungaria ca ori-și-unde, bisericile își pot alege drumul de a trăi în pace și armonie cu instituțiile create de voința Ungariei. Dacă însă stadiul de executare va fi folosit la aceea, ca să se răstorne aceste instituții, atunci nu noi, nu acest guvern, care poate atunci nu va mai exista, ci elementele liberale din Ungaria vor ține laolaltă și cu puteri unite, fără deosebire de partid, vor susține reformele, pe care le recomandă spre primire părții cu idei liberale a acestei camere, fără deosebire de partid.

Vorbirea lui Szilágyi a fost ținută în ton pacinic și foile fac elogiuri ministrului.

În ședința de Vineri, 23 Februarie au vorbit deputații Reiter, Hoitsy, min. Csáky, și fostul ministru prezident Szapáry.

Reiter declară, că nu poate aproba nici dintr'un punct de vedere căsătoria civilă și e contra proiectului.

Hoitsy primesce proiectul în general, deși nu-l consideră ca efflux al liberalismului. Cu acest cuvânt „liberalism“ se face mult abuz în Ungaria; la oameni nu aceea e hotărâtor, că un lucru bun e sau rău? ci aceea, că e liberal. La executarea proiectelor de reforme află două greutăți. Una e, că nu avem puteri esecutive, ér alta e, că nesiguranța guvernului a produs vânt rău. Partida independențistă votează proiectele, dar artrebuie, că dacă guvernul într'adevăr doarece succesul reformelor, să promită, că după ce vor fi votate va demisiona.

Ministrul Csáky și-a început vorbirea cu frasa: quorum pars ego fui. reflectând, că încât a fost părtaș la compunerea proiectelor și programului bisericesc. La începutul vorbirii a arătat cum s'a desvoltat situația de acum, ér' concluziunea e identică cu a lui Szilágyi. Ce vrea el e definitiv, ce vrea Apponyi e provisor; introducerea acestui provisor ar produce tot atâtă luptă și iritație și capăt tot numai starea definitivă i-ar pune.

După Csáky a luat cuvântul contele Szapáry. Vorbirea lui a fost așteptată cu curiositate, căci se credea că ex ministrul va face unele destăinuiri senzaționale, referitoare la zilele din urmă ale ministeriului Tisza și al său. N'a făcut însă destăinuiri, dar a acusat aspru pe unii dintre contrarii sei pe Tisza, Szilágyi, Csaky, etc. El face pe scurt istoricul chestiunilor bisericesci, arătându-și părerea, ce a avut o ca ministru. Critică fapta din urmă a cabinetului Tisza, ordinațiunea din 26 Febr. a lui Csaky despre botezări la critica aspră proiectul din chestiune și vorbirea lui Szilágyi. Vorbirea lui în acest punct e basată pe pracsă și arată, că această lege nu va produce liniște în țară, nici nu poate fi executată în starea de aji a administrației noastre. Adresându-se la partida liberală, îi declară, că e înșelată, căci politica bisericească a lui We-

kerle e greșită, nu e sinceră, și că programul guvernului nu e isvorit din necesitate, nici din voința partidului ci din intrige. Szapáry ca bărbat de stat a arătat că alianța dintre partida liberală și independențistă s' e nenaturală, imparlamentară. Proiectul guvernului îl respinge și arată o apropiere ăre care spre Apponyi. Vorbirea lui Szapáry a impresionat după cum spun foile, cu deosebire pe ministri.

Doi dintre acestia Wekerle și Szilágyi au și luat cuvântul după terminarea vorbirii, apărându se de unele înviniri făcute de Szapáry. Cu aceste apoi s'a încheiat ședința de Vineri.

În ședința de Sâmbătă, 24, Februarie vorbește la chestiunea proiectelor Aug. Pulszky, Hortoványi și Iuliu Horvath.

Pulszky e partisan al proiectelor și face elogiuri lui Wekerle și Hieronymi, cari vor a realiza mai multe proiecte bisericesci de odată.

Hortoványi, redactorul șef de la „Magy Állam“, critică proiectul din punct de vedere catolic, polemizează cu Szilágyi și respinge proiectul.

Horvath Gyula e partisan al lui Apponyi deși are în chestiune părere divergentă, polemizează apoi cu Szapáry și slăbesce afirmările aceluia. El doarece ca reformele să se împlinească, dar vede în calea lor pedeci. Primesce în general proiectele guvernului, căci altcum s'ar nasce un caos și turburare în țară.

Revista politică.

Bêtrânul Kossuth a încercat să aplaneze divergențele de păreri ce s'au ivit în partidul independent referitor la proiectele bisericesci ale guvernului. El a adresat spre scopul acesta la deputatului Helfy o scrisoare, în care dișe că e în rătăcire mai întâiu, când s'a exprimat dubios pentru proiectele, ce le pregătia guvernul. Kossuth îndemna acum pe aderenții sei ca să voteze acele proiecte. Votarea lor — dișe bêtrânul esilat — nu însemnă vot de încredere pentru guvern, ci din contra prin votul vostru realizați reformele, ce le a și urgiat și pe care voiți să le introduceți. Ceea ce corespunde din punct de vedere liberal de stat opozițiunii, aceea trebuie să o primiți de ar veni chiar și din partea diabolului. Ași ține de o îndărânicie copilărescă, dacă partidul vostru vrând să-și răsbune asupra regimului pentru păcatele lui, ar pune stavilă realizării reformelor bisericesci, aduse pe sama națiunii. —

* * *

Diarul oficios din Muntenegru „Glas C.“ publică un violent articol în contra exregelui Milan. El e foarte important, date fiind interesele dinastice, ce lăgă între ele pe curțile din Muntenegru și din Sârbia. Articolul oficiosului muntenegrean condamnă în termeni foarte aspri pe Milan, care împinge țara sa în un abiz periculos. Articolul apelază la Rusia, care de sigur nu va tolera ca în Sârbia o putere străină să aibă o influență decisivă.

O senzație mare a produs prin toate cercurile politice și diplomatice din Belgrad o scrisoare publicată în diarul sârbesc „Zastava“ din Neoplanta și datată din Belgrad.

Diarul „Zastava“ subvenționat de partidul radical, publică în fruntea colonelilor sale o corespondență prin care pretinde că poporul sârbesc s'a plictisit de dinastia Obrenovici, dar nu vrea să scie nici de familia Carageorgevici. Singura scăpare a Sârbiei este casa Romanow și numai un principe din familia Romanow ar pută salva situația Sârbiei.

Pentru a stabili o relațiune mai intimă între palat și armată, se anunță din Belgrad, că regele Alecsandru a hotărât a înființa o casă militară pe lângă persoana sa.

Casa militară a regelui se va crea cu ocazia noului an bugetar

„Pol. Corr.“ anunță, că guvernul magiar lucră înainte la pregătirea de proiecte de legi. Sunt în lucrare proiectele pentru reformarea afacerilor de asociere, reconstruirea camerilor comerciale și industriale, reformarea dărilor directe și a legii montaniste; aproape gata este proiectul de lege despre organizarea comunelor, care conține și dispozițiunile referitoare la conducerea matriculelor de stat.

Despre stările din Italia Crispi a declarat în cameră, că cu mare regret, dar cu o conștiință senină și în unanimitate ministerul a propus regelui să proclame starea de asedin pentru Sicilia și Massa Carrara. Acei ce cred, că decretul pentru Sicilia și Massa Carrara sunt contrare legii se înșelă; vor vedea după o discuție mai întinsă în ce parte e dreptatea.

S'a încercat prin toate mijloacele posibile de a face să creșcă populațiunea laborioasă a Siciliei, că guvernul național nu e protectorul, ci inamicul ei. Crispi nu poate să exprime durerea, de care a fost cuprins când cele 14 comune din Sicilia s'au resculat. Temerea, că opera săvârșită cu prețul atâtor sacrificii se fie perdată, trebuia să preocupe patriotismul său. Guvernul în timpul de față n'are nimic de concediat.

Crispi depune un proiect cerând pentru guvern depline puteri pentru reforma serviciilor civile și militare; el propune ca acest proiect și acele privitoare la finanțe să fie supuse la esamenul a două comisii numite de cameră. Propunerea a fost primită aproape în unanimitate.

Sonnino a făcut în urmă espunerea sa financiară, care cuprinde un plan complet de execuție imediată, prin care va obține o bază solidă pentru finanțele italiene și un echilibru real pentru bugetul din 1894—95 și bugetele următoare fără vre-o nouă datorie. Ministrul propune o serie de economii care represintă 45 milioane, din care 27 se pot realiza imediat și restul în exercițiile viitoare. Deficitul real din 1894—95 a evaluat la 177 milioane.

Se vor putea realiza economii mai mari prin reforma administrativă, pentru care guvernul va cere camerei depline puteri. Ministrul propune în urmă o serie de impozite care vor produce 5 milioane; mărirea tacsei asupra sărei și alcoolului vor intra imediat în vigoare.

Impozitul general, care se va crea asupra venitului, va intra în vigoare la 1 Ianuarie 1895. Numai cei mai mici contribuabili vor fi scutiți de toate aceste augmentațiuni.

Ministrul propune în urmă conversiunea unei serii de datorii amortisabile. Ministrul sfârșește printr'un apel la patriotismul parlamentului; situația e gravă, dar răul se poate îndrepta cu condiția ca remediu să fie aplicat fără întârziere.

Simptome de împăcare.

(Înceiere).

Trec acum la supozițiunea a doua. Se admitem că: cuvintele corespund intențiilor. În acest caz atinsele simptome de împăcare ar avé, să înțelege, o însemnătate cu mult mai mare ca în cazul prim, fiind-că aici nu e vorba numai despre o simplă schimbare în tactică, ci despre mult mai mult: aceste simptome ar indica o schimbare de tot îmbeucătoare chiar mult promițătoare în modul de cugetare. Prin această n'am ajunge încetișor și cu neces, ci ne-am afla ajunși de odată ca printr'o săritură la punctul de mult dorit al schimbării politice magiare de stat, dacă și aci nu ne'ar întâmpina un moment fatal, care cu regret o spun, ne opresce de a ne lăsa seduși de un sanguinism prea viu și mă restringe a

aplica sonda criticeci reci chiar și față de un fenomen atât de îmbucurător, cum ar fi acela, ce l-am presupus aici.

Fatal mi se pare acel moment, că în butul presupusei schimbări în modul de cugetare tot se ține încă morțiș, cu atât tăria, la idea de independență de stat a politiceci magiare de stat. Și în privința această n'avem temei pentru presupunerea contrară, atât declarațiunile presei, cât și cele dela locurile competente, în cari mereu se accentuează susținerea neschimbată a ideii de stat de până acum, — și tocmai de a eschide de astăzi de presupunere.

În acest caz însăși numitele simptome de împăcare indică o nouă contradicție cu mult mai adâncă, care ar fi cu totul de altă natură decât contrastele principale deja amintite ale politiceci magiare de stat.

Va fi deci nu numai în sine interesant ci este chiar necesar pentru priceperea corectă a însemnătății adevărate și pentru o adevărată constatare a valorii acestor simptome de împăcare, de a se clarifica mai înainte asupra acestui punct.

În acest scop voi să încerc a marca trăsăturile caracteristice ale contradicțiilor de prima categorie, ale contradicțiilor de natură principială, căci pe baza acestora ne vom clarifica și asupra diferenței între ambele acestea categorii de contradicție în privința acestor simptome.

Contrađicțiile de felul prim nu sunt înrădăcinate în ideea fundamentală a actualei politiceci, care ține la artificiala dominațiune și contopire de rasă, ci din contră ele se desvîltă numai din o combinare nenaturală a acesteii ideii fundamentale cu principiul, care privește în genuitatea lor nu se potrivește cu această ideea fundamentală.

În ideea domniei și contopirii artificiale de rasă curat în sine contemplată, încă nu zace nici o contradicție, și această idee pusă în aplicare în consecința asupra tuturor diferitelor și omnilateralelor relațiuni și necesități vitale ale vieții de stat ar primi și ca o formațiune, firesce, tot atât de omnilaterală și felurit diferențiată părți sau organe ale acesteii fundamentale ideii de stat, luată ca pe deplin realizată, nu s'ar găsi în cea mai mică contradicție nici cu această idee nici între sineși. În contradicție se încercă această politică de stat nu mai fiind aceea, că crede a putea realiza această idee de stat cu sublelele principii de adevărată libertate și egalitate de drepturi, aducând constituționalism genuin și adevăratul liberalism. Din acest moment însăși se încercă întreaga politică de stat într'un goloș de contradicție, căci o idee fundamentală de stat, care este negațiunea întru-patru a acestor principii sublelele între-impregurări extraordinare pe favorabile, după cum asemenea în Ungaria de fapt nu există, s'ar putea realiza eventual în contul, dar nici odată cu ajutorul acestor principii.

Aceste contradicții principiale deci nu zace în însăși ideea fundamentală de stat, care ține la domnie și contopirea artificială a raselor, ci în împreunarea naturală a acesteii ideii de stat cu principiul de natură a căror fire împreună cu cea mai intimă natură a acesteii ideii, cu necesitate logică duce la „contradicțiune în adjecto“.

Nici nu încapă în doială că privită cestiunea din punct de vedere curat logic abstract, ar fi cu mult mai simplu, mai natural, corect și practic, dacă politica de stat ar căuta să-și realizeze această idee de stat cu ajutorul unneii absolute sincer și cinstit, decât prin un constituționalism denaturat până la desființare în toate privințele.

Dar fiindcă deocamdată cel puțin nici cugeta nu se poate la introducerea unneii astfel de necesitate și armeză acest joc machin, deși precum mai sus am observat, acelea la tot pasul se împedecă de piciorle sale proprii.

Repet deci, că aceste contradicții principale ale politiceci magiare de stat nu zace în însăși ideea fundamentală de stat și pe cât de puțin pare infectată de contradicție interne această idee fundamentală în sine, tot atât s'a putut observa astfel de contradicție între această idee și între acea dispozițiune a spiritului reprezentanților ei, din care dispozițiune a provenit ea.

Conținutul obiectiv al ideii și momentele subiective de sentiment au fost până-acuma de acord minunat; toate dispozițiunile legislative și administrative au fost îndreptate contra intereselor noastre naționale, ca tot atâtea consecuențe logice ale acesteii ideii de stat, și au fost secundate de minei de cordele vibrante ale sentimentelor de dușmănie agresivă, ale poftel de luptă, ale insolentei de rasă, ale neîncrederei, intoleranței naționale, etc. etc.

Și această este punctul, care de sine-și manifestă diferența între cele două feluri de contradicție ale politiceci de stat din cestiune. Contrađicțiile de natură principială n'au rădăcina în ideea de stat a politiceci magiare de stat, ci se lăgă numai de ea accidental, și sunt de natură logică, fiindcă resursă dintr'o împreunare nepotrivită a scopului cu mijloce contrare scopului; ăra contradicție dintre schimbarea în modul de cugetare, și menținerea neschimbată a ideii de stat de până-acum, adică a scopului vechiu, este o contradicție de natură de tot intimă psihologică; ea atacă această idee fundamentală în rădăcinile ei psihologice, fiindcă ea zace în o desbinare internă dintre sentiment și voință.

Deci această contradicție mai nouă, mai intimă, și mai ascunsă a politiceci magiare de stat, este cea indicată prin simptomele de împăcare din cestiune, pe baza supozițiunei că sunt presesemnele și în schimbări sincronice în modul de cugetare, și în această contradicție, mi-se pare mie, că zace în cazul presupus momentul important al acestor simptome de împăcare; căci prin această ar fi ajuns deja politica noastră de stat la acel punct de schimbare al unei crize interne, la care noi rainte sau mai târziu și așa trebuie ei de curățire și lămurire va descompune până în simburile actuale ideii de stat. Este cu puțință se voesci una și se te înșelă în mijloce, ori „fait de mieux“ se te servesci de mijloce nepotrivite, este cu puțință se voesci una și se spu că voesci alta; ori se simulezi sentimente ce nu le ai; una este însăși cu neputință: se simți una și se voesci contrariul. Este nu numai o simplă cotracicere logică, dar este o imposibilitate psihologică: a fi pătruns față de cineva de sentimente de stimă și toleranță, și se voesci a desconsidera interesele și drepturile aceluia. Este o imposibilitate psihologică, că de-o parte sentimente de neîncredere și desconsiderare, de intoleranță și ură se se deschimbă în sentimente de stimă și toleranță, care a purces chiar din sentimentele acum schimbate, cărora are se mulțemescă concepțiunea și întreaga sa existență.

Este cu puțință, ca cineva inspirat de patima de predominare națională și de grandomanie, să desconsidere toate drepturile și interesele naționale ale altora și se concepiu și contempleze o ideea de stat pentru domnie și contopirea artificială a raselor, este însăși cu neputință, ca cineva să fie pătruns de sentimente de stimă și toleranță față de drepturile și interesele naționale ale altor rase și tot odată să țină morțiș la această idee de stat, a domniei și contopirii aceluia rase. Cine crede sau susține așa ceva despre sine, acela sau nu este încă de tot în clar cu puterea și valoarea schimbării modului seu de cugetare, sau se teme că, aceea, schimbare de cugetare, care s'a petrecu: deja în el și este a se propaga în cercuri largi, ar putea fi împedecată, dacă și consecințele ei mai depărtate, s'ar descoperi înainte de timp.

După toate aceste mi pot resuma păreri mele despre aceste simptome de împăcare într'acolo, că acestea, ori-cum interpretate, pot fi numai favoritoare pentru inevitabilul proces de clarificare a politiceci magiare de stat, și de contopire de rasă, dar că ele interpretate în sens mai favorabil, ar trebui salutate ca primele încercări, deși cam timide dar îmbucurătoare, care ar fi chemate ca să pregătescă și se pună la cale o schimbare salutară în opiniunea publică deja prea agitată prin șovinism. Conced și aceea, că în acest caz adevărată a fost apăsarea la capetul ei cel cestiunea, îndreptându-se atențiunea mai întâi spre acele momente de sentiment, cari formeză baza psihologică a acelora, căci și în politică este dispozițiunea spiritului ultimul și decisivul moment, — spiritul este dela care în cele din urmă de-

pinde toate. Unde dominează bunul spirit al toleranței și stimei reciproce, acolo vor afla complanare mulțamitoare și diferențele considerabile fără greutate mari, precând acolo și diferențele bagatele vor duce la desbinări mari și funeste. Dar mi temă, că, până când cuvintele frumoșe, fie ele, ori cât de sincer intenționate, nu vor fi urmate de fapte, care se le de pondul necesar, ci stăm față în față numai cu fapte cualificate d'a le da alt înțeles, până atunci astfel de încercări și greșeci ținta și nu pot să aibă succesul dorit, nici chiar în tabera aceea, din care ele s'au inițiat, chiar în urma echivocității lor.

Aspirațiunile naționale-politice ale românilor din Ungaria.

(Urmare.)

Însă aceste încordări ale fantasiei sau schimosiri arbitrate, sau întreprinderi false nu servesc nici adevăratului istoric, nici nu influențeză cătuși de puțin măcar păreri ale publicului. Poporul românesc n'a avut în Ardeal nici ore cari drepturi de clasă („ständische Rechte“); n'a avut aici nici districte proprii, nici „Voivodii“, ba pe pământul Comitatelor și a Securilor n'a avut românii nici chiar dreptul de proprietate nici dreptul de salvus conductus cu „fund iobagi“.

În „fundu regiu“ au avut românii libertate personală, dar moșie, drept de pământ și orice parte la viață publică și la drepturi în comunități, în scaune, magistrate, în adunarea națională (National-Conflux) sau în „Universitatea națiunei“ li-a fost românilor denegate și această formă de proprietate exclusivă a poporului sășesc. Că ore stare această legală și faptică dreptă a fost, neau să ședem astăzi. Ori ce timp trebuie înțeles și judecat din el însuși. Reconstruiera desvîltării istorice după păreri precugetate, după ideii favorite, în spiritul timpului present e un lucru tocmai așa de nestatornic, precând de neistoric și neadevrat. De astfel de combinațiuni il duc în rătăcire românii se se lase. Numai atunci va fi posibilă o înțelegere și așteptare nepreocupată a stărilor și împrejurărilor de aji din stat și societate.

Ăastă nepreocupare necesară ar arăta înainte de toate românilor, că pentru ei e nunumai ostenelă zădărnice, ci o întreprindere primejdiosă, dacă ăra tot atacă și vreau se combată sau se schimbe — respective desfacă dualismul monarchiei austriace și uniunea Ardealului cu Ungaria făcută și executată legal și real.

Se înțelege, conducătorii, sciu bine că spre a răsturna stările existente din Monarhia austro-ungară și împrejurările legale din Ungaria lor le lipsesc puterea și că lupta în contra acestor legi și norme de drept și din punct de vedere oportunistic e o întreprindere zădărnice, care pe respectivii îi mai aduce în atingeri neplăcute cu justiția penală. Tocmai așa trebuie că e clar înaintea acestor conducători, că în Ungaria nu există și nu poate exista nici o partidă și nici un guvern, care unei astfel de întreprinderi a românilor să-i dea sprijin ori ajutoriu. Toate poftele secesioniste, și tendințele de separare, și plane ideile de resturnare și anesare a dacoromânismului întâmpină la întreaga populațiune dincoace și dincolo de Pétra craiului respingere și combatere unanimă. În punctul acesta nu există nici o deosebire de păreri și convințeri politice. Ardealul e și rămâne parte integrantă și nemijlocită a statului unguresc. De altă parte asemenea e fără îndoială, că atacurile continuate contra dualismului și a uniunei susțin în popor dușmănia în contra acestor instituțiuni legale și nu lasă să desrișă și delaturări speranțe slăbirii, șgudării și delaturări a acestor instituțiuni. Astăzi speranțele acestea se îmbracă într'o haină la aparență puțin îngrititoare. Astăzi cer numai „autonomia administrativă“ a Ardealului și desconsideră numai „fusiunea“, adică contopirea totală a țării Ardealului cu țara mamă, Ungaria. Numai cât la spatele acestor dorințe „neîngrititoare“ stau primejdiile mari la pândă.

(Va urma)

Noutăți.

Prelegere publică. Ciclul de prelegeri publice inițiate de comitetul reunirii femeilor române din Sibiu s'a deschis Duminică cu conferința d-lui asesor Mateiu Voileanu: „Despre descoperirile mai năue în Africa centrală“. Sala cea mare a societății de lectură a fost îndesuită de public ascultător și aferențiarul prin cunoscerea temei și a materiei, prin predarea ușoră, prin dexteritatea espunerei și a unor observări picante a scuit să câștige astfel publicul, încât timpul de 1¼ cât a ținut conferința a trecut foarte iute. Conferențiarul a vorbit despre descoperirile lui Livingstone și apoi ale lui Stanley. Mai detaliaz vom reveni după ce conferențiarul, conform planului, și va termina seria prelegerilor sale interesante. Ne mărgim a constata acest succes îmbucurătoriu, pentru care conferențiarul a fost viu aplaudat și i s'au adus călduroșe felicitări.

Astfel de ocațiuni sunt plăcute și trebuie folosite.

Concertul distinselor violonceliste, a d-șorei Gartner și a domnului Duminescu 4 Martiu st. n. cu binevoitorul Cuminec al d-șorei Bertha de Riesenberger și a dlui de Heldenberg în sala dela Musikverein. Bilete de intrare se pot căpăta în librăria dlui Michaelis strada Cisnădiei.

Un monument la Călugăreni, Pașina cea mai glorioasă a istoriei Române este lupta dela Călugăreni, unde Mihai Viteazul, în fruntea a 16,000 de români a bătut 200,000 de turci. Și cu toate acestea locul acela a ramas până-acum neînsemnat cu vr'un monument, care să vestescă secolelor viitoare vitejia brațului român. Tinerimea universitară din București dorind să suplinescă această lipsă, va ține în curând în sala universității o adunare, la care a consimțit și rectorul dl Titu Maiorescu, spre a lua măsuri ca în timpul cel mai scurt să se potă ridica la Călugăreni acel monument.

3500 corone false. Crișmariul din Pardani comitatul Torontal, a pățit-o amar. Fămoșii Schlessinger și Staitz il aduseră pe bietul birșanton la un birt din Vêrșet îl omeniră cu beutură și apoi îi oferiră 3500 de piese de corone falsificate dacă le va da 1000 fl. bani buni. Crișmariul, bêt beut în lăcomia sa gândi că se va îmbogăți curând, primii cela 3500 corone false și le numără 1000 bani fl. bani buni. Însă în cealaltă zi trezinduse din beți și convins că este înșelat și se plânse la judecătoria cercuală; însă înșelătorii dispărură și acuma îi caută gendarmii. Lăcomia și prostia încă se răsună amar.

Serbia închisă. După „Daily News“ s'a întemplat o înșelăgere între Monarhia noastră, Turcia și Bulgaria ca în cas, când lucrile din Serbia ar lua o desvîltare periculoasă și nefavorabilă, aceste trei puteri să închidă cu totul granițele.

Întelnicire de monarhi. Foile stremine aduc știri, că în cazul, când parlamentul german ar primi contractul de convențiune vamală cu Rusia, țarul intenționează a mulțami personal împăratului german pentru străduințele lui și că astfel în vara viitoare va avé loc o întelnicire a acestor doi monarhi.

De ale armatei. Precum se anunță din Viena, în ministerul de resbel s'a luat hotărârea ca adiutanții de regiment să fie numiți pe viitorii căpitanii.

Învitare. Despărțământul Cluș al „Reuniunii învățătorilor gr.-or. din districtul Cluș-Turda“ invită la „producțiunea declamatorică-musicală împreună cu joc“ ce o va arangia cu ocaziunea adunării sale generale a 20 Februarie a. c. st. v. în sala cea mare dela școala română gr. or. din Mănașturul unguresc.

Începutul la 7 ore seara. Prețul de familie 1 fl. de persoană 50 cr.

Venitul curat este destinat jumătate pentru fondul reuniunii și jumătate pentru biblioteca populară de aici.

Suprasolviri și cărți se primesc cu mulțămire și se vor cuita de cale diaris-tică. Programa :

1. „Cuvânt de deschidere“, rostit de președ. reuniunii on. domn Vasile Teotelecan.
2. „Deșteptă-te române“, cor bărbătesc de G. Dima.
3. „Dalia“, poezie de M. Eminescu, declamată de dl Moise Mușat.
4. „Sunt Vânător“, cor bărbătesc de * * *
5. „Deșteptarea României“, poezie de V. Alecsandri declamată de dl Ioan Luca.
6. „Dulci cântări sburați la țerm“, duet poezie de St. Rașian, muzică de F. Küchen, cântată de domni Nicolau Todea și Moise Mușat.
7. „Dușmancele“, poezie de G. Coșbuc, declamată de domnul Nicolau Todea.
8. „In pădure“, cor bărbătesc de Tudor de Flondor.
9. „Cuvânt de închidere“, rostit de președintele reuniunii.

Loterie.

Miercuri în 24 Februarie n. 1894.

Timișoara: **34 55 56 71 44**

Viena: **53 10 59 29 64**

Nr. 76/1894

[27] 2-3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de paroch în parochia de clasa a treia Boholț, să scrie conform ordinului Prea-venerabilului Consistoriu din 15 Decem-bre, 1893 Nr. 7920 concurs, cu termenul preclusiv de 30 de zile dela prima publicare în fôia „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 405 fl. 80 cr.

Concurenții au a-și aterne petițiunile concursuale instruite conform nor-melor în vigôre în termenul deschis, la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Informațiuni mai detaliate despre starea acestei parochii se pot lua dela oficiul protopresbiteral respectiv.

Agnita, 20 Ianuarie, 1894.

În conțelegere cu comitetul pa-rochial.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al trac-tului Agnita.

Sabin Piso,
protopresb.

„Silvania“ institut de credit și economii, societate pe acțiuni în Șimleul-Silvaniei.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „Silvania“, societate pe acțiuni în virtutea §-lui 29 din statute se invită la

a VI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Șimleul-Silvaniei la 21 Martie 1894 st. n. înainte de amêdi la 10 ore în localitatea institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Raportul anual al direcțiunei.
2. Raportul comitetului de revisiune asupra computului anual, al bilanțului și a propunerilor pentru împărțirea profitului.
3. Stabilirea bilanțului anual și ficsarea dividendelor.
4. Determinarea scopului, spre care este a se întrebuița suma provădută în §§ 99 p. f.
5. Ficsarea prețului marcelor de prezență.
6. Alegerea comitetului de revisiune.
7. În conformitate cu §-ul 38 din statute sortarea alor 6 membrii din di-recțiune și alegerea altera în locul lor, eventual realegerea acelor.
8. Eventuale propuneri din partea direcțiunei.
9. Esmiterea alor 3 membrii pentru verificarea procesului verbal.

Se atrage atențiunea domnilor acționari la dispozițiunea §-lui 23 din sta-tute în sensul căruia la adunarea generală au vot numai acei acționari, cari cu cel puțin jumătate de an mai înainte sunt trecuți în registrul acționarilor și ca atari cel puțin cu una zi înainte de adunarea generală la direcțiunea institutului sau la locuri desemnate prin direcțiune au depus acțiunile sale eventual și docu-mentele de plenipotență. Acțiunile depuse în locuri desemnate prin direcțiune se vor lua în considerare numai încât reversalul despre depunerea aceloră cu una zi mai înainte de adunarea generală s'au depus la direcțiunea institutului.

Se notifică a) că acționarii, cari subscriind acțiuni din emisiunea II, prețul aceloră până la 31 Decembrie 1893, l'au plătit întreg, încă au vot la adunarea generală sub condițiunile specificate în § 38.

b) Că pentru depunerea, respective primirea acțiunilor și a documentelor de plenipotență pentru acest an s'au desemnat, respective au fost rugați, institutele „Albina“ în Sibiu, „Economul“ în Cluș, „Timișana“ în Timișoara, „Capitalul gr. cat. român“ din Oradea-mare și dd. Dr. Nicolau Nichita în Zălau, Vasiliu Patcaș în Hotoan și Florian Cocian în Cehul Silvaniei.

Acțiunile, documentele de plenipotență și reversalele despre depunerea ac-tiunilor la locurile mai sus desemnate sunt a se presenta la institut până la 20 Martie st. n. 4 ore după amêdi.

Șimleul-Silvaniei, în 6 Februarie, 1894.

[38] 1-1

Direcțiunea institutului.

BILANȚUL institutului de credit și economii, societate pe acțiuni „Silvania“ în Șimleul-Silvaniei, pe anul 1893.

Contul bilanțului.

Active.		fl.	cr.	Pasive.		fl.	cr.
Cassa în numărării		2,638.19		Capital social 1500			
Cambii de bancă escomptate	591,033.33			acțiuni à 50 fl. e- misiunea I.	75,000.—		
Cambii după detra- gerea dubioșelor		162.77	590,870 56	Capital social versa- minte din emis. II.	44,339.48	119,339.48	
Imprumuturi hipotecari		66,150.38		Fondul de rezervă		24,785.20	
Imprumuturi pe obligațiuni		37,595.82		Fondul de pensiune		1,772.58	
Imprumuturi pe amanete		915.18		Fondul cultural		337.65	
Cont-courant		45,466.31		Depuneri pentru fructificare		302,732.70	
Efecte		1,965.87		Cambii de bancă reescomptate		274,721.68	
Realități		9,700.—		Interese transitoare anticipate		11,048.23	
Bon în Giro-Conto, și la alte bănci		2,002.23		Dividende neridicate		330.—	
Mobiliariu		1,017.22		Cont-courant		2,500.—	
după amortisare de 10%		101.72	915.50	Diverse conturi creditore		2,352 63	
Interese de rescompt anticipate		1,890.56		Profit curat		20,632.98	
Diverse conturi debitoare		442.59					760,553.18
							760,553.18

Contul profitului și perderilor.

Eșite.		fl.	cr.	Intrate.		fl.	cr.
Interese:				Interese:			
Interese pentru depu- nerispre fructificare	16,041.87			Interese dela cambii escomptate	28,729.22		
Interese pentru fon- dul de pensiune	760.40			Interese dela credite hipotecari	4,833.17		
Interese pentru fon- dul de pensiune	68.16			Interese dela credite pe obligațiuni	3,117.95		
Interese pentru fon- dul cultural	12.96	16,883.39		Interese dela credite cont-courant	3,323.83		
Spese:				Interese dela credite amanetari	88,60		
Spese pentru salare și marce de prezență	5,422.12			Interese dela efecte	123.96	40,216.63	
Spese pentru tipări- turi, luminat, porto și alte spese	3,185.18	8,607.30		Provisiuni și taxe		6,610 97	
Dare:				Chirie		67.50	
Dare directă	2,452.80			Diverse		2,119.89	
Dare după interese la depuneri	2,095.80	4,548.60		Spese de fondare la emisiunea II.		1,759.—	
Amortisare:							
din mobiliariu		101.72					
Profit curat		20,632.98					
			50,773.99				50,773.99

Șimleul-Silvaniei, 31 Decembrie, 1893.

Andrieu Cosma m. p.,

director executiv.

Ioan P. Lazar m. p.,

comptabil.

Membrii direcțiunei:

Artemiu Sarcadi m. p. Florian Marcuș m. p. Dr. Ioan Nichita m. p. Ioan Angyal m. p.
Augustin Marcuș m. p. Daniel Dellei m. p. Augustin Vicaș m. p.
Vasile Petcaș m. p. Teodor Papp m. p.

Acest bilanț esaminându-se și confrontându-se cu registrele principali și auxiliari ale societăței, s'au găsit în consonanță cu acelea și esact.

Șimleul-Silvaniei la 6 Februarie 1894.

[39] 1-1

Membrii comitetului de revisiune:

Alimpu Barboloviciu m. p., Demetriu Coroian m. p. Dr. Cassiu Maniu m. p.
președinte.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobree 1893.

Ghiriș — Turda							
7.38	11.—	4.—	10.17	↓ Ghiriș	↑	5.10	10.30
8.08	11.20	4.20	10.37	↓ Turda	↑	4.50	10.10
						3.30	9.12
						3.10	8.52
Careii-mare — Zălau							
			5.42	↓ Careii-mare	↑	7.05	—
			10.30	↓ Zălau	↑	2.25	—
Sighișoară — Odorheiu							
		4.20	11.08	↓ Sighișoară	↑	10.32	5.32
		7.07	1.50	↓ Odorheiu	↑	7.57	3.02

Arad — Timișoara							
—	6.25	11.30	5.58	↓ Arad	↑	9.44	3.45
—	7.32	12.47	6.46	↓ Vinga	↑	9.02	2.41
—	8.42	2.04	7.39	↓ Timișoara	↑	8.—	1.11
						8.15	—
Simeria (Piski) — Petroșeni — Lupeni							
—	6.—	11.28	4.10	↓ Simeria	↑	10.31	3.24
—	7.21	12.48	5.39	↓ Hațeg	↑	9.02	2.03
—	9.45	3.40	8.48	↓ Petroșeni	↑	5.56	11.25
5.15	—	4.05	—	↓ Lupeni	↑	—	9.58
6.20	—	5.10	—	↓ Vule	↑	—	9.07
6.40	—	5.30	—	↓ Lupeni	↑	—	8.35
							9.35
							8.25
							6.16
							8.88
							7.45
							7.01

Nota: Orele însemnate în stânga stațiilor sunt a se ceti de sus în cele jos, însemnate în dreapta de jos în sus. Numerele cele grase însemnă orele de noapte.

Redactor responsabil: Silvestru Moldovan

Editura și tipariul tipografiei arhidieceșane.